

trsek podpiralo svojih 15 let. Mladega hrasta ali cera ne sekaj, ker ti dá dobro nastelj, oziroma gnoj. In le želeči bi bilo, da bi gospodarji svoje golečine v logih zopet z želodom nasejali.

Najzlahtnejši pa tudi najdražji kol je iz kostanja. Dober gospodar vse prej poseka, predno se zdravega rodnega kostanja loti. Sicer kostanj povsod ne raste in želi nekoliko višji prostor, da more črez druga drevesa gledati. Najdemo ga navadno na gorah blizu gorice, kate- tere ljubi in ž njimi tekmuje. Kadar namreč gorice zelenijo, poganja tudi kostanj, kadar one cvetejo, tudi ta omamljivo zadisi, ko one dozoriijo, se tudi kostanjeva ježica razpoči. Kostanji so sploh priljubljena jed, ki se z moštom mora zaliti, dasiravno so težko prebavljivi; kuhani pa še celo škodljivi takim, kateri imajo prhka pljuča. Les pa je grozno trpežen. Jezerka takega kolja stane 17 gld., pa ga še dobiti ni. Le okoli Makolj še se v množini nahaja. Le kadar gorici senco dela ali prepir med mejašema, ali kadar je že votel ali slabe in pozne sorte, tedaj kostanj posekaj; drugače pa naj raste, ker daje dobro nastelj, masten žir in dragi promet. Naša dva kostaničarja razpošljeta tega sadu za 5—6 jezer goldinarjev vsako leto križem sveta. Posebno dragi so rani kostanji ali kvatrški. Gospodarji, gojite jih!

(Konec pril.)

Sejmovi. Dne 1. junija v Poličanah (svinjski sejem), na Slatini in na Starih sv. gorah. Dne 4. junija v Ločah, Mozirju, Laškem trgu, Ljutomeru, Radgoni in Marenbergu. Dne 5. junija na Ptuj in v Imenem (svinjski sejem). Dne 6. junija pri Sv. Heleni na Slivnici, v Račah, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, pri Mali Nedelji in na Bregu pri Ptuj. Dne 7. junija v Kapelah blizu Brežic in na Spod. Polskavi (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Gotovelj. (Poročilo) XVII. občnega zbora društva »Kmetovalec«, ki se je vršil dne 19. maja t. l. Zborovanje se je pričelo ob četrti uri popoldne. Ljudstva se je zbralo v kljub slabemu vremenu veliko. Predsednik, g. Tone Goršek, pozdravi vse navzoče in otvori zborovanje. G. J. Belé prav praktično podučuje o gojenju in važnosti ameriške trte. Govor g. Iv. Kača je bil zanimiv. Priporočal je namreč, kako naj bi kmetje krmili in zdržavali govejo živino, katera je pri nas zelo zanemarjena. Gosp. predsednik se nato v imenu društva gosp. govornikom zahvali. Iz društvenega poročila pa smo slišali sledeče: udov šteje društvo 10 častnih, 5 ustanovnih, 62 rednih in 95 podpornih, vkup 172 udov. Odbor društva je imel tekom leta 6 odborovih sej, v katerih je razpravljaj in sklepal o vsakovrstnih zadevah. Dalje sta se vršila tudi pretečeno leto 2 občna zbora. Kakor se je tudi že po časnikih poročalo, priredilo je tudi društvo »Kmetovalec« preteklo jesen dokaj imenitno sadno razstavo. Dohodke je imelo društvo preteklo leto naslednje: letnine in ustanovnine se je nabralo 69 gld. 77 kr. Dohodki društvenega orodja 8 gld. 35 kr.; g. dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju, je poslal 40 kron s prav lepim pozdravom, za kar se mu v imenu društva srčno zahvaljujem. Stroškov je bilo to leto 75 gld. 19 kr. Vseh dohodkov do imenovanega zbora bilo 557 gld. 37 kr. Stroškov pa 554 gld. 76 kr.; ostanek v blagajni 2 gld. 61 kr. Društvo ima tudi precej lepo knjižnico z okoli 300 knjigami ter mnogo časnikov vsakovrstne vsebine. Društvena drevesnica se je povečala zopet za 700 drevesc ter šteje sedaj okoli 3 tisoč, večidel že cepljenih drevesc. Pri volitvi novega odbora

je bil zopet izvoljen večinoma stari odbor in sicer: Tone Goršek predsed., Anton Cilensek predsed. namestnikom, Davorin Antloga tajnikom, Franjo Baš blagajnikom, Ivan Zupanc tajnik. namestnikom in knjižničarjem, Franjo Vizovišek blagajnikov. namestnikom in nadzornik društvenega orodja, Andrej Antloga, Blaž Brinovec in Radoslav Baš odbornikom. Tudi poštene zabave se ni manjkalo. Naš domači poet Fr. Vizovišek nam je deklamoval zopet svoje nove zabavne poezije, na kar mu je sledilo živahno odobravanje. Pevci »Sloven. katol. delav. društva« v Žalcu pa so nas prav povoljno zabavali s krasnimi pesmami. Zahvaljujem se tem potom vsem dosedanjim sodelovateljem in podpornikom ter prosim, da bi tudi znanprej društvu naklonjeni ostali. Ker namerava društvo prihodnje leto ustanoviti tudi ameriško trtnico, opozarjam vse domače ude in vinorejce, da se društva še zvesteje oklenejo, prosim pa tudi vse prijatelje in veščake vinorejce, da nas tudi v tem zelo potrebnem podjetju ne zapustijo. Davorin.

Iz Ribnice na Pohorju. (Protest) Lani je gospod c. kr. gozdar v Slovenjem Gradcu spoznal potrebo, da se sme iz gozda, kateri je lastnina župnijske cerkve sv. Jerneja v Ribnici, prodati nekaj dreves, ki so škodljiva mladim rastlinam. Taka drevesa je s privoljenjem višje oblasti c. kr. gozdar sam pokazal, da so se zaznamovala. Tukajšnji bajtar Blaže Lopert, kateri nima toliko svojega zemljišča, da bi pol vagana krompirja mogel na svojem nasaditi, pa vložil tožbo proti c. kr. gozdarju in cerkvenemu predstojništvu na c. kr. glavarstvo v Slov. Gradec, da je cerkveni gozd v mladi rasti in ga je škoda iztrebiti. Kje se je ta Lopert gozdarstva učil, da bo to bolj znal, kakor c. kr. gozdar? Morda takrat, ko je pri Hamcu močnik kuhal in po Ribnici ostanke od hiše do hiše beračil? Ako ta bajtar našo častito duhovščino črni, kakor da namerava gozd prodati, dela s tem čast. gosp. župniku res veliko krivico! Da bo pa ta bajtar nam branil cerkev povekšati, kar je močno potrebno, pa menimo, da ne bo slo. Mi pa spoznamo potrebo povekšanja cerkve, zato bomo tudi nekaj dreves iz cerkvene hoste oddali in Loperta zato ne bomo vprašali! Več faranov.

Iz Ormoža. (Velika Nedelja in nemški »fejerber«.) Mnogokrat smo poudarjali, da je gosp. Nadler človek velike energije. Prej se je tožaril vedno s kmeti ter jim pokazal svoje zobe, sedaj pa jih hoče osrečiti s »fejerberom«. No, da je imel pri tem namen, postati »hōpman« velikonedeljske garde, mu nikdo ne more zameriti, tudi mu ne bo nikdo oporekal zmožnosti, ker ni nikoli nosil »suknje bele« in »puškice nabasane.« Nadler je rojen za pravdanje, kakor za »fejerber-hōpmana«. Koga drugega pa bi tudi naj volili? Morebiti šepavega gospoda krčmarja? Ljudje si pripovedujejo dosta smešnic o njem. Ko so baje pri ekserciranju nekoliko prena-glo sopihali za svojim »hōpmanom«, zaostajal je ta krčmar, in njegov prednik drl se je na vse grlo: »Longsam, longsam, gosp. A. so malo betežni!« Da bi popravili utis teh slovenskih besed, upila je cela četa junaki: »Gut heil!« — Drugi gosp., kateremu bi radi preiskali »fejerberske« obisti, je trgovec Škvorec. Moramo v resnici reči, da živijo na svetu čudni in smešni ljudje. Jeden istih je tudi gosp. Škvorec. Živi se od slovenskih grošev, in vendar je bil on jeden glavnih bojevnikov za nemški »fejerber« ter si pridobil žalostno slavo slovenskega odpadnika. Moralo bi se mu samo nekoliko občutiti dati, koliko Nemcev šteje Velika Nedelja. Zdravilo za tega gospoda, kakor tudi za druge »fejerberske« obrtnike in krčmarje, bil bi ta moj nasvet: Noben zaveden Slovenec ne kupuj blaga, ne obiskuj krčem, ne dajaj dela nemškim »fejerberistom«, — potem bo isti kmalu pokopan! — Drugih članov »fejerbera« nočem danes več predstavljati.

Sosebno ne bi rad kvaril teka »unterhopmanu«, gosp. Meško, kateri bo menda od sedaj tudi »purgamejster« in ne župan. — Da se ne bomo vedno bavili z »nemškimi fejerberi«, moramo končno omeniti poštnjakov, kojim ni narodnost deveta briga, ampak svetinja, za koju se bojujejo, mislim vrle velikonedeljske sosede Trgoviščane. Komaj se je razglasila ustanovitev »fejerbera«, začeli so misliti na ustanovitev slovenskega gasilnega društva. Začetek je bil težaven, od kod pomoči? Nemški viteški red je odklonil njihovo prošnjo za podporo; ali pomoč je prišla. Slavna ormoška posojilnica je dovolila gasilnemu društvu za Trgovišče 200 gld. Ta svota seveda ne bo zadostovala za najpreve potrebščine, kako se le za nabavljanje potrebnega gasilnega orodja in društvene obleke. Nadjamo se, da bodo tudi naše narodne posojilnice in okrajni zastopi po drugih krajih, kakor tudi naši narodni velmoži prihiteli na pomoč temu slovenskemu društvu, katero bo mogočen bran proti nemškemu »fejerberu« pri Veliki Nedelji. Živelo gasilno društvo v Trgovišču, prvo slovensko v našem okraju!

Z Zdol pri Kozjem. (Bog nas tepe.) Prav obilo sta nam obetala sadno drevje in vinska trta; toda sneg dne 16. maja nam je skoraj vse upanje uničil. Kolikor pa je vinskih mladik snegu ostalo, popalila jih je dne 18. maja slana pri dolinah, v hribovitih krajih ne toliko. Sneg je ležal cele tri dni na zemlji, ker je bil pol metra visok zapadel, ter je tudi rž precej pomandal in polamal. To znatno škodo so šli župan in odborniki pregledovat in cenit, ter so cenili samo v naši občini za več tisoč goldinarjev. Menda ga ni v naši občini sadnega drevesa, da ne bi bilo nekoliko poškodovano. Ljubi Bog naj nam to stoterno blagoslovi, kolikor še je ostalo! Mladi ljudje pa ne bomo nikoli pozabili te hude sibe, katero nam je Bog poslal l. 1895. Bog se nas usmili!

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Naše ljudstvo) rado prebira koristne knjige in časopise ter si s tem bistri um in blaži srce. Dokaz nam je v prvi vrsti slavna družba sv. Mohorja; udov so pri nas nabrali letos 126, za 24 več od lani. To je lepo število, ako pomislimo, da je jedna velika občina Rožengrunt že popolnoma v nemških rokah; akoravno znajo slovenski, vendar družba tam ne najde udov; zatorej je za ostali del število 126 častno. Matica slovenska šteje pet udov. Slovensko časopisje je razširjeno sledeče: »Slov. Gospodar« 15, »Dom in Svet« 5, »Detoljub« 6, »Domovina« 4, »Domoljub« 2, »Cvetje« 2, »Rimski katolik« 2, »Vrtec« 2, »Slov. Svet« 2, »Mir« 1, »Kmetovalec« 1; torej 42 iztisov raznih časopisov zahaja k Sv. Ani. V tem oziru posnemanja vredno; ne puščajte v nijedno župnijo nemško-liberalnih časopisov, kakor so n. pr. »Tagespost«, »Marburger Zeitung«, »Deutsche Wacht«, »Tagblatt«, ter slovenskega »Štajerskega kmeta«! Vsega tega mi ne beremo; vendar še živimo brez teh — evangelijev! —k—

Iz Slov. goric. (Pariz, ne Ljubljana!) Med našim ljudstvom se trosi laž, da so v Ljubljani na veliki petek s pečenim prašičem uganjali bogoskrunske burke, ter ga potem — požrli. To pa ni res, to se je žal, letos godilo v Parizu na Francoskem pod predsedništvom zloglasnega dr. Robina. Napravili so takó: V gostilnici so na mizo postavili mrtvaško trugo in v njo razen s pečenim prašičem. Nad trugo so napravili rudeč križ. Godci so igrali žalostinke. Prižgali so svečo in jo prašiču v gobec vtaknili; potem so na nosilnici nosili za križem prašiča po gostilnici, tudi v duhovnika se je jeden našemil in s klobaso druge kropil. Takó so zaničevali cerkvene obrede in Kristusa! Potem so zraven drugih mesnih jedij tudi prašiča — požrli! Toliko v

obrambo tako hudo prizadetih in toli podpore potrebnih Ljubljančanov! Parižane bode pa Bog gotovo kaznoval, kakor l. 1871., ko so morali celó podgane jesti! —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so dne 24. maja slovesno vsprejeli novega ruskega poslanika, grofa Kapnista. — V državnem zboru je poslanec Fr. Robič priporočal, naj bi mali posestniki bili oproščeni osebne dohodarine, zato je nasvetoval, naj nastopi dolžnost napovedbe za osebno dohodarino pri dohodku 1500 gld. in ne pri 1000 gld.; pa njegova ni obveljala. — Zadnji ponedeljek je bil velikanski shod dunajskih katoličanov, ki so izrekli zapnico papeževemu nunciju Agliardiju.

Česko. V nedeljo je bil shod zastopnikov čeških mest v Pragi. Vsprejeli so resolucijo, naj se odpošlje peticija državnemu zboru, da se spremenijo davčna prenosna v prid občin, da se tem popolnoma ali vsaj deloma vrne užitek in da znižanje davkov ne bi uplivalo na volilno pravico.

Šlezijsko. V glavnem mestu, v Opavi, so liberalci pri občinskih volitvah propadli v 3. in 2. razredu, pri volitvah v 1. razredu pa so vrgli puško v koruzo. Vsled tega so bili voljeni antisemitje in jeden češki konservativec.

Štajarsko. Cesarski namestnik, baron Kübeck, bode junija praznoval petindvajsetletnico svojega namestnikovanja. Baron Kübeck je zastopal svojo oblast zmerne in resno ter nepristransko in se trudil, biti pravičen tudi Slovincem. — O binkošti bode v Gradcu deželna konferencija (posvetovanje) vseh štajarskih socialističnih društev.

Koroško. Pred 14. dnevi je izginil Janez Kušej v Vetrinji, zapustivši precej dolgova. Bil je hud nemškutar in podpredsednik »bauernbunda«. — Katoliško delavsko društvo so ustanovili v Št. Lenartu v Labodski dolini.

Kranjsko. Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani se mirno vršijo, ker sta se katoliška in narodna stranka zjedini. Daj Bog, da se vrne popolna sloga med kranjske Slovence! — Na shod dolenjskega katol. političnega društva v Kostanjevici je prišlo kacic 800 mož. Govorila sta dr. Marinko o liberalizmu in dr. Žitnik o socialnem vprašanju.

Primorsko. Na Goriskem bodo o binkošti ustanovili posojilnice na teh-le krajih: v Bovcu, Kobaridu, Kanalu, Komnu in Sežani. — V pazinski mestni skupini je bil za deželnega poslanca izvoljen Italijan Constantini z 223 glasovi, v Izoli in Kopru Italijana Bartoli in Gambrini, v voloskem okraju pa slovanski kandidat dr. Andrej Stanger.

Hrvaško. Dne 23. maja so odkrili v Zagrebu krasen spomenik pesniku Preradoviću. Bila je velikanska slavnost. — Senjskim škofom bode imenovan rektor zagrebskega vseučilišča dr. Ante Maurovič, učen in pobožen duhovnik.

Vnanje države.

Rim. Ogerska vlada je zahtevala, naj se dunajski nuncij Agliardi odstrani; toda papež tega niso hoteli privoliti. Neki časnik poroča, da se je ogerska vlada udala, in je torej vsa zadeva poravnana.

Italijansko. Volitev v poslansko zbornico dne 26. maja je Crispi lahko vesel. Od 508 poslancev bode mu vsaj 326 prikimavalo. Le nekaj Crispija ne veseli; da so namreč izvoljeni njegovi največji nasprotniki, med